

Utbildningsutvärdering med extern bedömning
vid Göteborgs universitet

**Bedömarutlåtande för forskarutbildning vid Institutionen
för geovetenskaper, Fakulteten för naturvetenskap och
teknik**

2025-12-16

Kort bakgrund

Bedömargruppen (se nedan) har haft i uppdrag att utifrån universitetets kriterier för utbildningsutvärdering enligt policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling utvärdera forskarutbildning vid Institutionen för geovetenskaper, Fakulteten för naturvetenskap och teknik.

I början av oktober 2025 genomfördes ett upptaktsmöte på Zoom där bedömargruppsdeltagarna blev presenterade för och instruerade av en grupp bestående av representanter från fakulteten och från Institutionen för geovetenskaper. Redan innan detta möte hade fakulteten och institutionen lämnat ett antal dokument till bedömargruppen (bilaga 1). Platsbesöket genomfördes den 20–21 oktober 2025 (program för platsbesök, se bilaga 2). Bedömargruppen har därefter med utgångspunkt i underlag och fysiska platsbesöksintervjuer gemensamt utarbetat sitt bedömarutlåtande. Samtliga aktiva doktorander har beretts möjlighet att delta i intervjuerna.

Följande personer har ingått i bedömargruppen

- Martin Persson, geolog på Geosamverkan i väst AB (ordförande). Martin har skrivit kapitel 5.
- Linde Viaene, doktorand vid Göteborgs universitet, Institutionen för fysik (doktorandrepresentant). Linde har skrivit kapitel 6 och 8.
- Elinor Andréén, professor vid Södertörns högskola, Institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik. Elinor har skrivit kapitel 1 och 2.
- Olav Eklund, professor vid Åbo akademi, Institutionen för Geologi och mineralogi. Olav har skrivit kapitel 3 och 4.
- Katarina Hollertz, universitetslektor vid Göteborgs universitet, Institutionen för socialt arbete. Katarina har skrivit kapitel 7.

Innehåll

Kort bakgrund.....	2
Utbildningens främsta styrkor och svagheter samt bedömagruppens reflektioner och rekommendationer	4
1. Doktorandens utveckling i förhållande till högskoleförordningens mål beaktas under utbildningen	4
2.Handledningen sätter doktorandernas lärande i centrum	6
3.Handledningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet	8
4.Handledarna har aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt att antalet handledare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll.....	8
5. Utbildningen är relevant för doktorandernas och samhällets behov.....	9
6. Doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen	10
7. En för alla doktorander tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger	10
8. Kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs.....	12
9. Övriga synpunkter från bedömagruppen	12
Underlag till bedömagruppen Bilaga 1	14
Program platsbesök, den 20-21/10 2025 Bilaga 2.....	16

Utbildningens främsta styrkor och svagheter samt bedömagruppens reflektioner och rekommendationer

Bedömagruppen har på ett uppföljningsmöte (Zoom, 27/10) kunnat konstatera att deltagarna i allt väsentligt är överens om bilden av forskarutbildningen på institutionen. Utvärderingen och sammanställandet av framförliggande rapport har skett med avstamp i fakultetens kvalitetspolicy. Använda utvärderingskriterier följer policyns mall med punkter hämtade därifrån. Av praktiska skäl har bedömagruppens deltagare skrivit varsin del men är samtidigt överens om dokumentets övergripande slutsatser.

Samtliga avsnitt nedan redogör för och analyserar utbildningens styrkor och svagheter i relation till fakultetens kriterier samt ger rekommendationer om lämpligt utvecklingsarbete.

1. Doktorandens utveckling i förhållande till högskoleförordningens mål beaktas under utbildningen

I den allmänna studieplanen (ASP) på forskarnivå i Naturvetenskap framgår att det utöver examensbenämningen Filosofie doktor i naturvetenskap är möjligt att inrikta sig mot 11 olika ämnen/områden, varav följande inriktningar examineras vid Institutionen för geovetenskaper; Geografi, Geologi, Naturgeografi samt Miljövetenskap. ASP använder uteslutande de examensmål som Högskoleförordningen har fastställt som delas upp i Kunskap och förståelse (A), Färdighet och förmåga (B), samt Värderingsförmåga och förhållningssätt (C). För att säkerställa att doktoranderna når de nationella lärandemålen bör institutionen erbjuda en integrerad lärandemiljö som strävar efter vetenskaplig bredd och ämnesmässigt djup.

För doktorsexamen i naturvetenskap (enligt ASP) ingår godkända kurser om minst 60 hp. Inom forskarutbildningen vid institutionen för geovetenskap ingår tre obligatoriska kurser; de fakultetsövergripande *Introduktionskurs för doktorander* (1,5 hp) och *Behörighetsgivande högskolepedagogik: Baskurs* (5 hp) samt en poänggivande aktivitet vid institutionen, *Geoseminarium* (10 hp). Detta upplägg lämnar utrymme för ett stort antal kurspoäng som är valbara (43,5 av de 60 hp), vilket ger en flexibel struktur med individuellt anpassad utbildningsväg där doktoranden i samråd med handledare utformar sin forskarutbildning så att kursinnehållet blir relevant för den avhandling de skriver. Eftersom forskarutbildningen vid institutionen spänner över en stor bredd med stor diversitet i metoder (från t.ex. geokemiska analysmetoder, fjärranalys och trädringar till intervjustudier) uppstår svårighet att ha gemensamma obligatoriska metodkurser relevanta för alla doktorander. För att säkerställa att varje doktorand trots olika kursinnehåll ändå uppfyller de nationella lärandemålen utför doktoranden i samråd med sin handledare och examinatoren en självvärdering i den individuella studieplanen (ISP) som följs upp årligen. Förutom kurser (både obligatoriska och valbara) bidrar flera andra delar i forskarutbildningen till måloppfyllnad. Det kan handla om aktivt deltagande i konferenser och seminarier, introduktions-, halvtids- och slutseminarier inom ramen för *Geoseminarier* som bidrar med forum för kritisk granskning, reflektion och vetenskaplig dialog, och att själv undervisa studenter samt samverka med det omgivande samhället.

I den obligatoriska introduktionskursen reflekterar doktoranderna över forskarutbildningens lärandemål och får undervisning i etik. Den andra obligatoriska kursen, baskursen i

högskolepedagogik, är anpassad för ämnenas karaktär och innehåller moment som fältundervisning, labbmiljöer och datorlabbar. Dessa inslag uppskattades av doktoranderna, även om vissa ansåg att kursen var för teoretisk. Sammantaget verkar båda kurserna uppfylla sitt syfte och vara uppskattade.

Institutionen erbjuder tio valbara doktorandkurser, varav sju ges regelbundet, ungefär vartannat till vart tredje år. Kurserna omfattar delvis bredare ämnen som är relevanta för de flesta doktorander, exempelvis *AI för geovetenskap och miljövetenskap* (5 hp) och *Att skriva vetenskap* (5 hp). Vid platsbesöket gav doktoranderna dessa kurser goda omdömen, vilket även bekräftas av kursvärderingarna som bedömagruppen har tagit del av.

För att tillgodose doktorandernas behov av metods specifika kurser behöver de vända sig till externa kurser som ges vid andra institutioner eller andra universitet inom eller utanför Sverige. Vid platsbesöket framgick inte att doktoranderna hade svårigheter att fylla sina kurspoäng med relevanta kurser, även om det krävde lite planering och nätverkande för att hitta lämpliga kurser. Hälften av doktoranderna ingår även i forskarskolor som tillhandahåller doktorandkurser (t.ex. ClimBEco).

Seminariestrukturen fungerar väl enligt de doktorander som bedömagruppen intervjuade vid platsbesöket. Inom ramen för Geoseminarier presenterar doktoranderna sin avhandling vid ett inledande seminarium samt vid halvtids- och slutseminarium. Inför halvtids- och slutseminarierna lämnas en skriftlig rapport, och vid den muntliga presentationen opponerar andra doktorander. Dessa tillfällen ger doktoranden möjlighet att öva på att presentera sitt avhandlingsmaterial och föra dialog med både doktorandkollegor, som samtidigt tränar på att opponera, och seniora forskare vid institutionen. Vid platsbesöket väcktes frågan om kvaliteten ytterligare skulle stärkas om även en extern sakkunnig deltog i oppositionen och gav återkoppling på doktorandens progression och avhandlingens inriktning inför slutförandet av forskarutbildningen.

Doktoranderna vid Institutionen för geovetenskaper har, med några få undantag, en stor till mycket stor undervisningsbörda. Undervisning på kurser kan i sig bidra till måluppfyllnad (t.ex. mål B6, *"Visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande"*). Alla doktorander presenterar forskning muntligt och skriftligt i samband med nationellt och internationellt konferensdeltagande. Vissa doktorander uppvisar god måluppfyllnad av mål B4 (*"Visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt"*) då de diskuterar sina forskningsresultat med intressenter eller med samhället i övrigt, exempelvis vid öppna presentationer på Vetenskapsfestivalen, Göteborgs bibliotek eller liknande tillfällen.

Styrkor

Efter en granskning av institutionens underlag och platsbesök, där bedömagruppen under två halvdagar träffade och samtalade med doktorander, handledare, examinatorer samt administratörer knutna till forskarutbildningen, framstår doktorandernas måluppfyllnad som överlag god.

Den flexibilitet som möjliggör att skraddarsy utbildningen med valbara kurser upplevs som kvalitetshöjande och stärker forskarutbildningen, under förutsättning att institutionen årligen kan tillhandahålla ett antal valbara kurser. Tillämpningen med en namngiven examinator som följer upp doktorandens progression via ISP under hela studietiden tycks fungera väl.

Utmaningar

Granskningen av samtliga doktoranders ISP visade att dessa höll olika kvalitetsnivåer. Vissa var mycket kortfattade och innehöll få detaljer om avhandlingsprojektet, medan andra var mer utförliga. Det är viktigt att projektbeskrivningen i ISP är anpassad till doktorandens avhandlingsarbete och inte en beskrivning av hela det forskningsprojekt som finansierar doktorandprojektet.

Det vore önskvärt med en uppföljning av mål B4 för att säkerställa att alla doktorander ges möjlighet att diskutera forskning i dialog med samhället i stort, inte enbart med vetenskapssamhället, samt erbjuds att undervisa för att uppnå lärandemål B6.

Fyra av de tolv ISP som granskades var inte fastställda av prefekt. Alla doktorander bör ha en aktuell, fastställd ISP.

Två antagna doktorander bedriver inte sin forskarutbildning på plats vid institutionen. Vid platsbesöket framgick det inte hur institutionen arbetar för att integrera dessa doktorander i den lokala forskningsmiljön. Dessutom hade ett av projekten svag anknytning till det forskarutbildningsämne som doktoranden antagits inom.

Rekommendationer för lämpligt utvecklingsarbete

- Stärk rutinen för granskning och uppföljning av doktorandernas ISP. Komplettera den befintliga ISP-mallen med tydliga instruktioner om vad som ska finnas under respektive rubrik, inklusive ett minimum av information. Projektbeskrivningen bör innehålla syfte, frågeställningar, material, metoder samt en publiceringsstrategi med beskrivning av ingående delar (artiklar) och hur arbetet kan delas upp.
- Även om examinatorernas roll fungerar väl är det anmärkningsvärt att fyra ISP fortfarande inte var fastställda. Överväg att fastställandet sker vid ett gemensamt datum varje år för att underlätta rutinen. Förslagsvis kan studierektor ansvara för att samtliga doktorander har en fastställd ISP och att den följer mallen.
- Institutionen bör säkerställa att alla doktorander, även de som inte är fysiskt närvarande, aktivt inkluderas i den lokala forskningsmiljön.
- Tydliggör rutiner för hur handledare och institutionen följer upp doktorandprojektens relevans i förhållande till antagningsämnet.

2. Handledningen sätter doktorandernas lärande i centrum

Vid bedömargruppens platsbesök framkom att institutionen saknar skriftliga uppdragsbeskrivningar för forskarutbildningens olika aktörer (handledare, examinator, studierektor, administration). Det finns heller ingen tydlig beskrivning av studierektorns uppdrag, och positionen hade dessutom varit vakant i över ett år innan den nyligen åter tillsattes. Även om administrationen kring forskarutbildningen fungerar väl idag innebär avsaknaden av skriftlig dokumentation en risk för stort personberoende och ett kompetenstapp vid exempelvis flytt eller pensionering. På initiativ av studierektorn genomfördes nyligen ett doktorandinternat med syfte att genomlysas forskarutbildningsmiljön och öka doktorandernas nöjdhet. I dokumentationen från workshopen, som vi har tagit del av, framgår att doktoranderna efterlyser bättre information om ansvarsfördelning och tydlighet kring vem de ska vända sig till med sina frågor.

Vid granskningen av doktorandernas ISP ser det ut som att varje handledare träffar sina doktorander regelbundet och systematiskt. Varje doktorand har ett team av handledare, minst en huvudhandledare och en biträdande men ofta fler. Flera doktorander har dessutom även andra personer som stöttar dem i deras forskarutbildning, det kan till exempel vara andra medlemmar i det forskningsprojektet de utför sin studie inom. Trots detta framförde doktoranderna vid internatet att de skulle vilja utvärdera handledarna och hur väl de utför sitt uppdrag att stötta sina doktorander. De doktorander vi träffade vid platsbesöket verkade på det stora hela nöjda med sina handledare men det fanns även exempel där handledare flyttat och handledningen nu i huvudsak utfördes av biträdande handledare. Majoriteten av doktoranderna är finansierade av och utför sin forskarutbildning inom ramen för externfinansierade projekt vilket kan vara både en styrka och en svaghet (se nedan).

Handledargruppens engagemang är avgörande för att doktorander ska kunna etablera sig i den nationella och internationella forskningsmiljön. Genom att uppmuntra deltagande i externa doktorandkurser får doktoranderna möjlighet att lära sig nya metoder och tekniker som är relevanta för deras forskningsområde. Dessa kunskaper utgör en grund för att vidareutveckla och anpassa metoderna till det egna materialet, vilket stärker projektets vetenskapliga kvalitet. Handledarnas aktiva stöd är också centralt för att doktorander ska kunna presentera sina resultat i nationella och internationella sammanhang, vilket inte bara ökar synligheten för doktoranden utan även för forskningsmiljön och handledargruppen. Detta engagemang skapar incitament för handledarna genom att bidra till projektets framgång, stärka deras akademiska meriter och öppna för nya samarbeten som gynnar både handledare och institution.

Styrkor

De doktorander vi träffade vid platsbesöket beskrev en välfungerande forskningsmiljö. Flytten till den nya byggnaden Natrium har inneburit att många doktorander och postdoktorer nu sitter tillsammans, vilket har haft en tydligt positiv effekt på interaktionen. De flesta doktorander arbetar regelbundet på plats och har goda möjligheter att delta aktivt i den lokala forskningsmiljön, exempelvis genom Geoseminarier och tillgång till välutrustade forskningslaboratorier. De engagerar sig även i informella aktiviteter som "Pints of Science", lärarluncher, fika och sportevenemang, vilket stärker den sociala och akademiska gemenskapen.

Doktorander som är finansierade via externa projekt har flera fördelar. Projekten har granskats och erhållit medel i konkurrens, vilket borgar för hög kvalitet i forskningsdesign och föreslagna metoder. Detta innebär också att det finns ett team av handledare med intresse och engagemang för forskningsresultaten samt erforderlig kompetens att handleda. Dessutom finns resurser för att bekosta doktorandens analyser och konferensdeltagande, vilket främjar internationell synlighet och metodutveckling.

Rutinen att kursansvariga systematiskt genomför kursvärderingar vid varje doktorandkurstillfälle fungerar väl, även om svarsfrekvensen tyvärr är låg i de flesta fall.

Utmaningar

Eftersom huvudhandledaren oftast även är projektledare för det finansierade projektet hamnar doktoranden i en beroendeställning, vilket kan göra ett handledarbyte svårt. Externfinansiering riskerar dessutom att försvåra för huvudhandledaren att sätta doktorandens lärande i centrum, eftersom forskningsresultat och publikationer påverkar handledarens fortsatta karriär och möjligheter att erhålla framtida forskningsmedel.

Rekommendationer för lämpligt utvecklingsarbete

- Institutionen bör utveckla skriftliga rutiner som tydligt anger ansvarsfördelning och klargör de olika rollerna inom forskarutbildningen.
- Stärk introduktionen för nya doktorander, särskilt de internationella. Relevanta styrdokument ska göras tillgängliga och finnas på engelska.
- Det finns idag ett handledarkollegium som träffas ett par gånger per år för att diskutera och planera framtida doktorandkurser. Däremot saknas ett forum för att utbyta erfarenheter kring själva handledningen. Doktoranderna har efterfrågat en utredning av hur väl handledarna uppfyller sitt uppdrag att ge stöd. För att möta detta behov rekommenderas att handledarna regelbundet träffas för att diskutera olika handledningssituationer och dela goda exempel. Detta skulle stärka handledarkollegiets funktion och bidra till en mer rättssäker och likvärdig behandling av doktoranderna.

- 3.Handledningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet

Utifrån doktorandernas individuella studieplaner och intervjuerna framkom att alla doktorandprojekt genomförs i rigorösa nätverk bestående av expertorganisationer utanför Göteborgs universitet (GU).Handledningen handhas alltså inte endast av handledaren och biträdande handledaren, utan även av experter från andra enheter (nationella och internationella). Detta är viktigt, eftersom de flesta projekten är multidisciplinära till sin karaktär. Detta kräver handledning utanför den egna enheten.

Många av doktoranderna har redan under sina första år publicerade manuskript och alla har deltagit i konferenser och möten inom sina områden. Doktoranderna tar kurser såväl inom GU som vid andra expertorganisationer. Detta visar att handledningen vilar på en solid grund.

- 4.Handledarna har aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt att antalet handledare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll

Ur de individuella studieplanerna framgår att doktoranderna har regelbundna möten med sina handledare där inte endast vetenskapliga problem och tekniska arbetsmetoder diskuteras, utan även den konkreta utformningen av avhandlingens manuskript.

Det framgår ur dokumenten att vissa doktorander har större problem med skrivarbetet än andra. För att få alla doktorander vidare i samma takt kan enheten ordna "skrivardagar" för doktoranderna. Vistelsen kan vara tre – fem dagar (helst utanför campus) med fokus enbart på aktuella manuskript för handledare och doktorander där doktoranderna dagligen får feedback på sina texter.

Enligt erhållna dokument har enheten 21 högre lärartjänster (varav 8 professorer) och 12 doktorander. En forskare står som handledare för två avhandlingar och en handledare är från en

annan enhet (biologi). Dessa siffror visar att den undervisande personalens arbetsinsatser gällande doktorandutbildningen på enheten inte är hög. Flera ur den undervisande personalen torde kunna delta i doktorandernas skrivprocess.

5. Utbildningen är relevant för doktorandernas och samhällets behov

All forskning är relevant för samhället, en del forskning mer tydligt så eftersom den behandlar tillämpade frågor. Geovetenskap innehåller viktiga forskningsfält, både inom grundforskning och inom den tillämpad ämnesutövning.

Av de 12 aktiva doktorandernas studieplaner som bedömargruppen har tagit del av framgår att en doktorand finansieras i form av en industridoktorandlösning och minst sex andra i övervägande grad av extern finansiering från bland annat Formas, VR och SGU. Den externa finansieringen kommer både från grundforskningshåll och från mer samhällstillvända organisationer vilket sammantaget borgar för att doktorandernas projekt är relevanta för olika delar av samhället, i begreppets båda betydelser. Vid doktorandintervjuer har bedömargruppen fått bilden förstärkt av att doktoranderna upplever att dom utför ett viktigt och relevant arbete.

Vad anbelangar studenternas nytta av genomförd forskarutbildning är möjligheten till undervisning något som bedömargruppen ser positivt på. Oavsett om doktoranden går vidare akademiskt eller påbörjar en bana i industrin kommer kunskaper och vana inom ämnet, föreläsande och presentationsteknik vara avgörande framgångsfaktorer i den fortsatta karriären.

Styrkor

De externa finansieringslösningarna antyder den starka kopplingen mellan samhälle och forskarutbildningen. Denna koppling är nyttig även för doktoranderna som helhet.

Involveringen av doktorander i undervisningen ger fördelar för doktoranderna i sin fortsatta utveckling, och för grundkursstudenterna.

Det finns tillgänglig handledarkapacitet för att anta nya doktorander i tillräcklig omfattning (jämför ovan).

Utmaningar

Det totala antalet doktorander är i närheten av gränsen för kritisk massa. Särskilt tydligt blir den möjliga bristen på doktorander när man ser till att Geovetenskap är ett brett ämne där både geologi, olika former av klimatinriktningar och andra grenar ingår. Den ämnesmässigt kollegiala miljön kring vissa av ämnena riskerar därför att bli drabbat, särskilt om sjukskrivningar, föräldraledighet eller annan frånvaro uppkommer.

Forskningsmedel som kan bidra till att fler doktorander antas är en begränsande faktor för nyantagning av doktorander.

Rekommendationer för lämpligt utvecklingsarbete

Administrativa sysslor hos forskande personal kan begränsas för att frigöra kreativt arbete och för att frigöra tid för att arbeta med forskningsansökningar. En del arbetsuppgifter kan bättre skötas av

administrativ personal. Ibland finns policy- eller regelmässiga hinder mot den beskrivna utvecklingen. Om dessa hinder beslutats på fakultetsnivå finns anledningar till att verka för att avreglera eller för att öppna upp för dispenser för att underlätta institutionens utveckling gällande forskning och ökade doktorandtal.

Av de externfinansierade doktoranderna har en stor del en finansiering från traditionella källor. En del forskningsmedel kan finnas tillgängligt från mindre traditionella källor eller från organisationer och myndigheter som oftare syns i ingenjörsmässiga sammanhang.

6. Doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Av intervjuerna med doktoranderna framgår det att de verkar ha ganska stort inflytande i doktorandprogrammet och inte ville genomföra några förändringar i sin studieplan. Doktorandprogrammet saknade dock en studierektor under en längre tid, vilket innebar att det inte fanns någon kontinuerlig uppföljning och vägledning för doktoranderna. Nu har man tillsatt denna tjänst, men den person som verkade mest lämpad för tjänsten nekades denna på grund av krav som ställdes på fakultetsnivå. Vi håller med om att det är mycket olyckligt att detta beslut inte kan fattas på institutionsnivå, till exempel genom val.

Vissa doktorander var medlemmar i NTDR och kände till doktorandrådets engagemang. Det fanns dock ingen kunskap om hur dessa styrelser och rådgivning kan användas till doktorandernas fördel.

Vi har fått kännedom om att introduktionen av nya (internationella) doktorander inte är optimerad. Det finns inga vägledande dokument som innehåller information om Migrationsverket, ansökan om personnummer etc. Eftersom de flesta doktoranderna är svenska medborgare har det inte funnits något behov av att ta fram sådana dokument. Den enda internationella icke-europeiska studenten bedömargruppen träffat har tagit fram dessa dokument själv, med hjälp av en doktorandkollega.

Vi rekommenderar att dessa dokument utformas i samarbete med administrativ personal, forskarutbildningsansvarig och nuvarande doktorander/studentrepresentanter vid Institutionen för geovetenskap. Dessa bör innehålla all nödvändig information för att hjälpa den nyanställda doktoranden.

7. En för alla doktorander tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger. Den fysiska arbetsmiljön är imponerande; byggnaden, kontoren och de öppna gemensamma utrymmena. Miljön bär för umgänge med kollegor från det egna och andra ämnen. Det finns gott om gemensamma ytor där akademiska samtal kan äga rum och laboratorierna är välutrustade. Sammantaget borgar den fysiska miljön, som vi ser det, för en arbetsmiljö som främjar doktoranders lärande.

Doktoranderna har arbetsplatser i gemensamma kontorsutrymmen, där alla har ett eget skrivbord. Detta verkar vara ett mycket bra sätt att främja en kollegial och stödjande miljö och verkar vara uppskattat av doktoranderna. Vi vill särskilt lyfta fram det sociala ansvar doktoranderna tar för

varandra inom gruppen. På en institution där endast ett fåtal doktorander antas (1-2 per år) förefaller stödet från äldre doktorander viktigt för att utveckla en trygg, hälsosam och kreativ lärmiljö. Här verkar placeringen tillsammans vara avgörande; alla blir synliga för varandra. Om någon behöver extra stöd eller pepp någon dag, kan det uppmärksammas utan att det blir en stor sak.

Vår uppfattning är att doktoranderna i allmänhet verkar mycket nöjda med sina doktorandstudier, sin situation, tillgången till handledare, andra seniora kollegor och administrativ personal. Det faktum att doktoranderna är nära knutna till separata forskningsprojekt har många fördelar. De ingår i sammanhang och verkar få gott stöd av handledare som också är verksamma inom projektet. Samtidigt vill vi uppmärksamma att den nära kopplingen – och beroendet - av enskilda projekt kan försätta doktoranderna i en utsatt position. Om problem uppstår i projektet (till exempel svårigheter att få tag på data, problem i relationerna med handledare eller projektmedlemmar, handledare som lämnar institutionen) kan doktorandernas lärandemöjligheter påverkas negativt. Examinators roll verkar ha en viktig funktion för att minska denna sårbarhet. Vi vill ändå lyfta frågan om det kan finnas ett behov av att stärka "skyddsnätet" runt varje doktorand ytterligare. Det skulle till exempel kunna ske i forum där handledare diskuterar handledning som pedagogisk praktik, samt stödjer varandra i rollen som handledare. I dessa forum kan även doktorandernas lärandesituation diskuteras så att kollegiet gemensamt kan hitta sätt att stödja doktorandernas läroprocesser. Vår rekommendation är att handledarkollegiet under ledning av studierektor för forskarutbildning ser över möjligheterna att inrätta den här typen av forum för kollegialt stöd.

Generellt sett verkar det finnas mycket kunskap som är viktig för doktoranderna som överförs muntligt från person till person inom organisationen. Detta kan säkert fungera bra så länge personer med relevant kunskap finns kvar på institutionen och är tillgängliga för doktoranderna (dvs. studierektor, administrativ personal med ansvar för forskarutbildningen etc.). Det informella sättet att överföra kunskap och rutiner verkar främja den familjära atmosfären på institutionen, vilket kan ses som fördelaktigt för lärmiljön. Det kan också skapa ett system där flexibilitet till olika situationer och individuella behov kan tillgodoses. Emellertid kan överföringen av kunskap på detta informella sätt också skapa en viss osäkerhet för doktoranderna, vilket också kom till uttryck i intervjuerna. Vi misstänker också att det informella sättet att kommunicera rutiner kan leda en hög arbetsbelastning för dem som besitter kunskapen. Båda aspekterna kan, enligt vår uppfattning, påverka lärmiljön negativt. Det informella systemet för överföring av väsentlig kunskap är också sårbart om centrala personer lämnar sina positioner (vilket verkar ha varit fallet med den tidigare studierektorn). Därför rekommenderar vi att en doktorandhandbok specifik för institutionen tas fram. Det arbetet bör ledas av studierektorn i samarbete med relevant administrativ personal och utvalda doktorander.

Seminarierna – som också ger poäng – lyfts fram som värdefulla av doktoranderna. Det verkar finnas en vänlig atmosfär under seminarierna, vilket troligen beror på att andra doktorander kommenterar de artiklar som deras kollegor presenterar. Som diskuterats i tidigare avsnitt skulle denna form kunna utvecklas för ökad akademisk stringens. En möjlig väg framåt skulle kunna vara att andra doktorander kommenterar, men i samarbete med seniora forskare från institutionen och/eller utanför institutionen.

Doktoranderna samarbetar med externa aktörer inom sina projekt och i kurserna. Vi vill betona de stora möjligheterna till ytterligare samarbeten med andra institutioner som är baserade i samma

byggnad. Vi är övertygade om att mycket intressanta möten kan äga rum, vilket ytterligare skulle berika doktorandernas lärandemiljö. Detta skulle till exempel kunna stödjas genom gemensamma aktiviteter (seminarier, kurser etc.). Vår rekommendation är därför att utveckla den här typen av gemensamma, ämnesövergripande, aktiviteter.

Bedömargruppen fick inga undersökningar som utforskar arbetsmiljön i vårt bakgrundsmaterial som delades ut till oss, så vi kan inte göra någon bedömning i relation till detta. Vår allmänna uppfattning är dock att doktoranderna verkar nöjda med sin arbetssituation, sina projekt och den övergripande miljön på institutionen.

8. Kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Framstegen följs kontinuerligt genom den årliga uppföljningen av ISP. Doktorander och handledare har gett mycket positiv feedback om detta. Handledare kan använda detta som ett sätt att kommunicera med sina doktorander om framstegen har gått långsamt. En sak att tänka på är att ISP antingen blir överfullt (många planerade artiklar, mycket fältarbete för datainsamling osv.) eller inte fylls i alls. Vi rekommenderar att det bör finnas en viss generalisering när det gäller att fylla i ISP. Kanske kan några vägledande dokument om minimikrav på information tillhandahållas doktoranderna.

Såvitt vi vet finns det inga kollegiala forum som hjälper till med kvalitetsbedömningen av doktorandutbildningen och handledningen. Studenterna hjälper varandra genom muntlig hjälp. Från intervjuerna drog vi slutsatsen att det finns ett behov av förbättringar när det gäller var studenterna kan hitta information (vissa dokument, policyer, introduktion, flytt till Sverige, ...).

Doktoranderna var mycket delaktiga i utvärderingen av de doktorandkurserna som ges på institutionen. Kurser kan härmed fortsätta, skapas eller tas bort efter studenternas önskemål under nästkommande läsår.

I år hölls en retreat för doktoranderna tillsammans med studierektorn för att utvärdera doktorandprogrammet. Studenterna kunde ge feedback och förslag på hur doktorandprogrammet kunde förbättras. Denna feedback delades också med oss. Vi rekommenderar att denna retreat blir årlig eller vartannat år.

9. Övriga synpunkter från bedömargruppen

- Ha en uppdaterad lista med institutionens alumner och bjud in till alumnevent. Detta kan leda till stärkta nätverk hos doktoranderna.
- Stärk doktorandprogrammen genom ett ökat fokus på att nyttja befintliga labresurser.
- Fortsätt investera i strategiska doktorandplatser för att stärka samarbete mellan olika fält inom institutionen.
- Genusaspekter bör övervägas vid tillsättning av huvud- och bihandledare. Könslansen mellan handledare är inte jämn.
- Det kan finnas ett behov av att fokusera tydligare. Det skulle kunna göras genom att anta strategiska doktorander. Ett behov av specialisering och fördjupning finns. Institutionen behöver definiera sig själv - vad är GU:s bidrag till "kakan" av geologi. Bedömargruppen har

uppmärksammat att det krävs ett strategiskt arbete när det gäller rekrytering - framför allt när det gäller nya doktorander men också i förhållande till rekrytering av seniora positioner. Det är en fråga om djup kontra bredd.

Bedömargruppen har tagit del av:

- Allmän studieplan på forskarnivå i Naturvetenskap
- Samtliga doktoranders individuella studieplaner
- Kursplaner för de två fakultetsövergripande obligatoriska kurserna
- Kursplaner och kursvärderingar för de kurser som ges av institutionen
- Dokumentation från doktorandernas internat vid Kristineberg
- Samtal med doktorander, handledare, institutionsledning, examinatorer, studierektorer, administratörer vid platsbesök

Filer kopplat till punkterna ovan, som kommit kommittén tillhanda är:

Faculty mandatory courses syllaby\NFNF301_V25_Canvas course pages
Faculty mandatory courses syllaby\NFNF303_V25_Canvas course pages
Faculty mandatory courses syllaby\Kursplan NFNF301 engelska.pdf
Faculty mandatory courses syllaby\Kursplan NFNF301 svenska.pdf
Faculty mandatory courses syllaby\Kursplan NFNF303 engelska.pdf
Faculty mandatory courses syllaby\Kursplan NFNF303 svenska.pdf
Faculty mandatory courses syllaby\NFNF301_V25_Canvas course pages\Canvas_NFNF301_V25_a.JPG
Faculty mandatory courses syllaby\NFNF301_V25_Canvas course pages\Canvas_NFNF301_V25_b.JPG
Faculty mandatory courses syllaby\NFNF303_V25_Canvas course pages\Canvas_NFNF303_PIL NAT_V2025 a.JPG
Faculty mandatory courses syllaby\NFNF303_V25_Canvas course pages\Canvas_NFNF303_PIL NAT_V2025 b.JPG
Faculty mandatory courses syllaby\NFNF303_V25_Canvas course pages\Canvas_NFNF303_PIL NAT_V2025 c.JPG
Från Erik\Kristineberg_7_o_8.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Alaël Temmar_ISP 2024.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Aurora Mazurkewich_ISP 2025_Not established.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Carina Liebl_ISP 2024_not established.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Cas Renette_ISP 2023.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Elena Tamarit Castro_ISP 2024.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Emil Larsson_ISP 2025.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Hau Man Wong_ISP 2024.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Helge Vinje Birgerheim_ISP 2025_Not established.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Jessika Lönn_ISP 2024.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Karl Petter Stridbeck_ISP 2024.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Tabea Mumberg_ISP 2025_Not established.pdf
Individual Study Plans (ISP)\ISP_GU_Ulrika Ervander_ISP 2024.pdf
PhD Course evaluations\NGEO302 HT22.pdf
PhD Course evaluations\NGEO303 2024.pdf
PhD Course evaluations\NGEO306 2023.pdf
PhD Course evaluations\NGEO306 evaluation 2021.pdf
PhD Course evaluations\NGEO308 2023 (1).pdf
PhD Course evaluations\NGEO309 2022.pdf
PhD Course evaluations\NGEO310 2023.pdf
PhD Course evaluations\NGEO310 2025 Writing Science.pdf
PhD Course evaluations\NGEO310 Course evaluation 2020.pdf
PhD Course evaluations\NGEO316 Spring22.pdf
PhD Course evaluations\NGEO316 V24.pdf
PhD level courses\Syllabuses
PhD level courses\Phd level courses Geo 2025.xlsx
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO301.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO302.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO303.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO304.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO306.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO307.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO308.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO309.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO310.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO315.pdf
PhD level courses\Syllabuses\Course_syllabus_NGEO316.pdf
Policy and Guide\Beslutad bedömargrupp.pdf
Policy and Guide\Criteria Support_Evaluation_UGOT.pdf
Policy and Guide\Guidance for external review_UGOT.pdf
Policy and Guide\Kriteriestod-for-bedomargrupper-forskarutbildning.docx
Policy and Guide\Policy for Quality Assurance_UGOT.pdf
Policy and Guide\Policy_Kvalitet GU 2022_2024.pdf
Policy and Guide\Vagledning-for-forskarutbildningsutvardering.docx
Previous reviews\Final report - evaluation 2018

Previous reviews\Final report - evaluation 2018\Final_review_Earth Sciences_PhD_education_190108.pdf
Previous reviews\Final report - evaluation 2018\Åtgärdsplan Earth Sciences April 2019.xlsx
Steering documents\Doctoral educ NF HEC 2020.pdf
Steering documents\Doctoral educ NF Rules 2024.pdf
Steering documents\Doctoral educ NF Syllabus Sci 2023.pdf
Steering documents\Forskarutb NF ASP Naturvetenskap 2023.pdf
Steering documents\Forskarutb NF Doktorandregler 2024.pdf
Steering documents\Forskarutb NF poäng 2020.pdf
8_Tio år senare_jämförelse 4 stickprov.pdf
Notes Kristineberg discussion on Happy PhDs.docx

Program platsbesök, den 20-21/10 2025

Bilaga 2

Tabell 1. Intervjuer och schema. Alla intervjuer sker på plats fysiskt. Bokstäver indikerar roll, d=doktorand, a=administrativ personal och h=handledande personal

Måndag (rum 3354 Marmorn, Medicinaregatan 7c)	Tisdag (Rum 6304 Polygonen, Medicinaregatan 7c)
10:00-13:00 Committee work	8:30 Robert Björk (h)
13:00-13:30 Tabea Mumberg (d)	9:00-9:30 Carmen Hau Man Wong (d)
13:30-14:00 Ulrika Ervander (d) & Helge Birgerheim (d)	9:30-10:00 Cas Renette (d)
14:00-14:30 Céline Heuzé	10:30-11:00 Isabell Lundberg (a), Eugenia Andersson (a), Nils Wallenberg(a)
14:30-15:00 Coffee break at the coffee machine at floor three for everybody interested.	11:00-11:30 Erik Sturkell (a/h)
15:00-15:30 Jessika Lönn (d)	
15:30-16:00 Sofia Thorsson (h)	
16:00-16:30 Committee meeting	
16:30-17:00 Committee meeting	